НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх.No. ПГ-52-606-01-32
Дата 01 / 07 2026г.

АСОЦИАЦИЯ ПАМЕТ ЗА УТРЕ

**ОТВОРЕНО ПИСМО – ПОЗИЦИЯ**

**От Асоциация „Памет за утре“, Съюз на репресираните от комунизма „Памет“, Съюз на офицерите от резерва „Атлантик“, Сдружение „Граждански мегдан“, Сдружение „Освобождение“, Сдружение „Историческа памет“**

ДО:

- **ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**
- **НАРОДНИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ В XLVI НАРОДНО СЪБРАНИЕ**
- **ПРЕЗИДЕНТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**
- **МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

Относно: **Опита за ликвидиране на Комисията по досиетата чрез Преходните и заключителни разпоредби на Закона за бюджет 2026**

**УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,**

Ние, долуподписаните граждански организации и активни граждани, изразяваме своя категоричен протест срещу скандалното намерение на правителството да закрие Комисията по досиетата[1]. Опитът тази радикална институционална промяна да се извърши „на тъмно“, прокарвайки я през Преходните и заключителни разпоредби (ПЗР) на Закона за държавния бюджет за 2026 г., е недопустим акт на юридическо и политическо насилие над правовия ред и за отваряне на пътя към негласна реабилитация на престъпния комунистически режим.

Като организации и граждани, настояваме за незабавно прекратяване на тази процедура поради следните критични правни, конституционни, законови и политически аргументи:

**Нарушение на принципа на правовата държава и предвидимостта**

Законопроектът за държавния бюджет има строго определено финансово и времево действие. Използването на ПЗР за уреждане на трайни обществени отношения и ликвидиране на независими държавни органи, създадени със специален закон, е грубо извращение на законодателния процес. Това заобикаля изискванията на Закона за нормативните актове за оценка на въздействието и обществено обсъждане на конкретната материя.

**Противоречие с практиката на Конституционния съд**

Конституционният съд на Република България многократно е указвал (включително в

[1] Комисия за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия

емблематичното си Решение № 5 от 2021 г.), че в закона за бюджета не могат да се вмъкват текстове, които нямат отношение към бюджетните приходи и разходи. Промяната на устройствени закони през бюджетната рамка е конституционно укорима практика, която превръща Народното събрание в инструмент за скрито прокарване на лобистки и реваншистки интереси.

**Институционален разгром и изтриване на историческата отговорност**

Комисията по досиетата остана един от отчаяно малкото действащи инструменти в България за търсене на отговорност – най-често само морална и лустрационна – за престъпленията на тоталитарния режим. Опитът за нейното закриване е в директно и брутално противоречие със **Закона за обявяване на комунистическия режим в България за престъпен** (обн. ДВ, бр. 37 от 2000 г.). Българската държава е признала по законов път, че ръководството на БКП и репресивният ѝ апарат са довели страната до национална катастрофа и са нарушавали системно човешките права. Закриването на органа, който осветлява тези престъпления, е де факто амнистия за извършителите.

Във връзка с това поставяме на управляващото мнозинство следните нетърпящи отлагане въпроси:

1. **Физическо прехвърляне или ликвидация?** Какви са гаранциите, че при евентуално прехвърляне на делата в Държавна агенция „Архиви", досиетата няма да бъдат "прочистени", филтрирани или умишлено скрити от обществения достъп?
2. **Административен трик за блокиране на процеса на проверки ли е това?** Дали целта е просто премахване на началнически позиции, или реалната цел е трайно спиране на проверките за принадлежност към Държавна сигурност на лица, заемащи висши публични длъжности?
3. **Кой ще пази паметта за репресиите?** Огромна част от престъпленията на комунизма са извършени именно от хората с досиета. Коя институция ще поеме моралния и законов мандат да брани паметта за тези престъпления и поуките от тях и да пречи на подмяната на историята?

България днес се намира в състояние на зрял посткомунизъм. На хартия сме членове на НАТО, ЕС, Еврозоната и Шенген, но вътрешно пълзим обратно към авторитаризъм и комунистически и ДС-уклон. Свидетели сме на организиран и тих процес по изтриване на историческата памет. Докато правителството бърза да закрие Комисията по досиетата, в градове като Перник тихомълком и масово се възстановяват имена на улици, прославящи Ленин и други комунистически символи а улици на името на Георги Димитров могат да бъдат видени в почти всеки по-малък град и във всяко село. „Сваряват" ни бавно като жаби, за да свикнем с подмяната, докато децата на бившите другари се готвят да управляват необезпокоявани.

Точно в този стил се появява и заявеното от правителството намерение да ликвидира Комисията по досиетата. Нейното премахване крие огромен риск за националната сигурност, защото е директно посегателство срещу демократичното бъдеще на България.

Затова действията ни ще бъдат решителни и бързи.

**Решително настояваме:**

1. **За незабавно оттегляне** на параграфите от проектозакона за Бюджет 2026, предвиждащи закриването или трансформирането на Комисията по досиетата.
2. **За строго спазване на буквата и духа на Закона за обявяване на комунистическия режим за престъпен** и недопускане на де факто институционална реабилитация на Държавна сигурност.
3. **За провеждане на прозрачен обществен дебат** в Народното събрание и незабавно прекратяване на всякакви опити за прокарване на съдбоносни решения през задния вход на бюджетната процедура.

## Няма да допуснем миналото да бъде заличено, а кървавите следи – заметени под килима на историята!

**С уважение:**

**1.Асоциация „Памет за утре“;**

**2. Съюз на репресираните от комунизма „Памет“;**

**3.Съюз на офицерите от резерва „Атлантик“;**

**4.Сдружение „Граждански мегдан“**

**5.Сдружение „Освобождение“**

**6. Сдружение „Историческа памет“.**